

Tietoa henkilötietojen käsittelystä Lainsäädännön jälkiarviointi ja sen merkitys: nykytilan analyysistä kehittämisehdotuksiin –hankkeen tilastojen ja indikaattorien arviointia koskevan osion asiantuntijahaastatteluissa

Lainsäädännön jälkiarviointi ja sen merkitys: nykytilan analyysistä kehittämisehdotuksiin-tutkimuksen tilastojen ja indikaattorien arviointiin liittyvän osion asiantuntijahaastatteluissa käytetään aineistona henkilötietoja. Tämän selosteen tarkoitus on antaa tietoa käsiteltävistä henkilötiedoista sekä siitä, mistä henkilötiedot ovat peräisin ja miten niitä käytetään tutkimuksessa. Selosteen lopussa kerrotaan tarkemmin, mitä oikeuksia rekisteröidyillä on.

Tutkimukseen osallistuminen ja henkilötietojen antaminen on vapaaehtoista. Sinuun ei kohdistu mitään negatiivista seuraamusta, jos et osallistu tutkimukseen tai jos keskeytät osallistumisesi tutkimukseen.

1. Tutkimuksen rekisterinpitäjä

Helsingin yliopisto
Osoite: PL 3 (Fabianinkatu 33), 00014 Helsingin yliopisto

2. Yhteyshenkilö ja vastuullinen tutkija

Yhteyshenkilö tutkimusta koskevissa asioissa:

Nimi: Olli-Pekka Aaltonen
Tiedekunta/osasto/yksikkö: Kriminologian ja oikeuspolitiikan instituutti
Osoite: PL 24 (Unioninkatu 40), 00014 Helsingin yliopisto
Puhelinnumero: 02941 20859
Sähköpostiosoite: olli-pekka.aaltonen@helsinki.fi

Vastuullinen tutkija:

Nimi: Kati Rantala
Osoite: PL 24 (Unioninkatu 40), 00014 Helsingin yliopisto
Puhelinnumero: 02941 20856
Sähköpostiosoite: kati.rantala@helsinki.fi

3. Tietosuojavastaavan yhteystiedot

Helsingin yliopiston tietosuojavastaava on Lotta Ylä-Sulkava. Häneen saa yhteyden sähköpostiosoitteesta tietosuoja@helsinki.fi.

4. Kuvaus tutkimushankkeesta ja henkilötietojen käsittelyn tarkoitus

Hankkeen tavoitteena on saada perustietoa jälkiarvioinnin ohjeistuksesta ja valintakriteereistä, tilaajaosaamisesta, laajuudesta ja arviointien määrästä, kohdistumisesta erityyppisiin lakihankkeisiin, aikajänteestä, organisoinnista ja toteuttamistavoista, käytetyistä arviointimenetelmistä sekä laatukontrollista. Lisäksi selvitetään, mikä merkitys jälkiarviointilla on lainvalmistelu- ja päätöksentekoprosessissa samoin kuin mahdolliset syyt jälkiarvioiden puutteisiin.

Tilastojen ja indikaattorien arviointia koskevassa osiossa haastatellaan asiantuntijoita eri hallinnonaloilta, ja haastattelujen kautta pyritään selvittämään miten eri hallinnonaloilla käytetään tilastoja ja indikaattoreita keskeisten sääntelyalueiden kehityksen seurannassa ja mitä mahdollisia puutteita tai kehityskohteita niistä löytyy.

Haastattelut toteutetaan videoneuvotteluna ja haastattelut tallennetaan sekä videoneuvottelusovelluksen nauhoitustoiminnolla että erillisellä ääninauhurilla. Haastattelujen tallentamiseen pyydetään suostumusta erillisellä suostumuslomakkeella.

Lisätietoja hankkeesta: https://tietokayttoon.fi/hankkeet/hanke-esittely/-/asset_publisher/lainsaadannon-jalkiarviointi-ja-sen-merkitys-nykytilan-analyysista-kehittamisehdotuksiin

5. Mitä tietoja tutkimusaineisto sisältää

Yhteydenotoissa haastateltaviin ja aineiston järjestämisen yhteydessä käsitellään haastateltavien nimiä ja sähköpostiosoitteita, joita ei tallenneta haastatteluaineiston yhteyteen. Haastateltavat yksilöidään tarvittaessa esimerkiksi kirjain-numeroyhdistelmällä.

Haastattelujen toteuttamiseksi ja analysoimiseksi käsitellään haastattelutallenteita, jotka äänen lisäksi sisältävät haastateltavien taustatietoja. Taustatietoja ovat työnimike, työkokemus ja henkilön työnantaja. Haastateltavien haastatteluissa antamat vastaukset voivat myös paljastaa haastateltavan henkilöllisyyden esimerkiksi asiantuntemuksen kautta.

6. Mistä lähteistä henkilötietoja kerätään

Haastatteluun pyydettyjen viranomaisten nimet ja työyhteystiedot ovat saatavilla julkisesti tai sidosryhmäyhteistyön kautta esimerkiksi organisaatioiden johdon kautta. Muut tiedot kerätään haastateltavilta itseltään.

7. Arkaluonteiset henkilötiedot

Tutkimuksessa ei käsitellä tietosuoja-asetuksen 9 artiklan mukaisia erityisiä henkilötietoryhmiä (eli arkaluonteisia henkilötietoja).

8. Henkilötietojen käsittelyn oikeusperuste

Henkilötietoja käsitellään seuraavalla yleisen tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan mukaisella perusteella:

☒ yleistä etua koskeva tehtävä:

☒ tieteellinen tai historiallinen tutkimus tai tilastointi (tietosuojalain 4 §:n 3 kohta)

☐ tutkimusaineistojen ja kulttuuriperintöaineistojen arkistointi (tietosuojalain 4 §:n 4 kohta)

☐ tutkittavan suostumus

☐ rekisterinpitäjän lakisääteisen velvoitteen noudattaminen

☐ rekisterinpitäjän tai kolmannen osapuolen oikeutettujen etujen toteuttaminen mikä oikeutettu etu on kyseessä:

Jos henkilötietojen käsittely perustuu tutkittavan suostumukseen, tutkittavalla on koska tahansa oikeus peruuttaa suostumuksensa. Suostumuksen peruminen ei vaikuta ennen peruuttamista suoritettujen käsittelyjen lainmukaisuuteen.

9. Tietojen vastaanottajat

Haastatteluäänitteet litteroidaan tutkimusryhmän ulkopuolisen tahon toimesta, mutta henkilötietoja ei muutoin luovuteta tutkimusryhmän ulkopuolisille tahoille. Litteroija allekirjoittaa salassapitositoumuksen haastatteluaineistosta.

10. Tietojen siirto Euroopan talousalueen ulkopuolelle

Tietoja ei siirretä Euroopan talousalueen ulkopuolelle.

11. Automatisoitu päätöksenteko

Tutkimuksessa ei tehdä automaattisia päätöksiä, joilla on merkittävä vaikutus tutkittaviin.

12. Henkilötietojen suojaus

Tutkimusaineistoon sisältyviä henkilötietoja käsitellään ja säilytetään suojattuna niin, että ainoastaan niitä tarvitsevat henkilöt pääsevät tarkastelemaan tietoja.

Tietojärjestelmissä käsiteltäviä tietoja suojataan seuraavilla tavoilla:

☒ käyttäjätunnus ja salasana

☐ käytön rekisteröinti/lokitus

☒ kulunvalvonta

☐ salaus/kryptaus

☐ kaksivaiheinen tunnistautuminen

☐ muu, mikä:

Manuaalista (esim. paperimuodossa tai muuten aineellisessa muodossa) olevaa aineistoa suojataan seuraavilla tavoilla: Lukittavat tilat ja kulunvalvonta. Suoria tunnistetietoja ei yhdistetä aineisto-otteisiin, mikäli sellaisia joudutaan tulostamaan paperimuotoon analyysin helpottamiseksi.

Suorien tunnistetietojen käsittely:

- ☐ Rekisterinpitäjä kerää henkilötiedot ilman suoria tunnistetietoja
- ☒ Suorat tunnistetiedot poistetaan analysointivaiheessa ja säilytetään erillään analysoitavasta tutkimusaineistosta
- ☐ Aineisto analysoidaan suoraan tunnistetiedoin, koska (peruste suorien tunnistetietojen säilyttämiselle):

13. Henkilötietojen käsittelyn kesto tässä tutkimuksessa

Nauhoitteet tuhoetaan viimeistään vuosi tutkimuksen valmistumisen jälkeen.

14. Henkilötietojen käsittely tutkimuksen päättymisen jälkeen

- ☐ Tutkimusaineisto hävitetään
- ☐ Tutkimusaineisto säilytetään tämän tutkimuksen tulosten luotettavuuden arvioimista varten:
- ☐ ilman suoria tunnistetietoja ☐ tunnistetiedoin
- ☒ Tutkimusaineisto säilytetään myöhempää, yhteensopivaa tieteellistä tutkimusta varten tietosuoja-asetuksen vaatimusten mukaisesti:
- ☒ ilman suoria tunnistetietoja ☐ tunnistetiedoin

Tutkimusaineiston säilytys perustuu tietosuoja-asetuksen 5 artiklan 1 kohdan b ja e alakohtiin. Ennen uutta tutkimuskäyttöä rekisterinpitäjä varmistaa, että uusi tutkimuskäyttö on yhteensopivaa aineiston alkuperäisen käyttötarkoituksen kanssa asetuksen vaatimusten mukaisesti. Tutkimusaineiston uudesta tutkimuskäytöstä lähetetään rekisteröidyille uusi tietosuojailmoitus, paitsi jos rekisterinpitäjä ei enää pysty tunnistamaan rekisteröityjä tutkimusaineistosta.

Uudesta tutkimuksesta ei voida lähettää ilmoitusta rekisteröidylle myöskään silloin, jos tietojen toimittaminen olisi mahdotonta tai kohtuuttoman vaivalloista tai jos se estäisi tai vaikeuttaisi suuresti tutkimustarkoitusten saavuttamista (tietosuoja-asetuksen 14 artiklan 5 kohdan b alakohta).

Missä aineistoa säilytetään ja kuinka kauan: Kriminologian ja oikeuspolitiikan instituutissa tutkimusryhmän jäsenten hallussa tieteellisten tutkimusartikkelien kirjoittamista varten, kuitenkin korkeintaan kymmenen (10) vuotta tutkimuksen valmistumisen jälkeen.

15. Mitä oikeuksia rekisteröidyllä on ja oikeuksista poikkeaminen

Yhteyshenkilö tutkittavan oikeuksiin liittyvissä asioissa on tämän ilmoituksen kohdassa 1 mainittu henkilö.

Rekisteröidyn oikeudet

Tietosuoja-asetuksen mukaan rekisteröidyllä on oikeus:

- saada pääsy tietoihin
- oikaista tietoja
- poistaa tiedot ja tulla unohdetuksi
- rajoittaa tietojen käsittelyä
- siirtää tiedot järjestelmästä toiseen
- vastustaa tietojen käsittelyä
- olla joutumatta automaattisen päätöksenteon kohteeksi.

Rekisteröity ei kuitenkaan voi käyttää kaikkia oikeuksia kaikissa tilanteissa. Tilanteeseen vaikuttaa esimerkiksi se, millä perusteella henkilötietoja käsitellään.

Tarkempaa tietoa rekisteröidyn oikeuksista eri tilanteissa löytyy tietosuojavaltuutetun verkkosivuilta: <https://tietosuoja.fi/rekisteroidyn-oikeudet-eri-tilanteissa>

Oikeuksien soveltuminen

Jos henkilötietojen käsittely tutkimuksessa ei edellytä rekisteröidyn tunnistamista eikä rekisterinpitäjä pysty tunnistamaan rekisteröityä, oikeutta tietojen tarkastamiseen, oikaisuun, poistoon, käsittelyn rajoittamiseen, ilmoitusvelvollisuuteen ja siirtämiseen ei sovelleta, ellei rekisteröidy anna tunnistamisen mahdollistavia lisätietoja (tietosuoja-asetuksen 11 artikla).

Oikeuksista poikkeaminen

Tietosuoja-asetus ja Suomen tietosuojalaki mahdollistavat tietyistä rekisteröidyn oikeuksista poikkeamisen silloin, kun henkilötietoja käsitellään tieteellisessä tutkimuksessa ja oikeuksien toteuttaminen estäisi tai vaikeuttaisi suuresti käsittelyn tarkoitusten saavuttamista.

Tarvetta poiketa rekisteröidyn oikeuksista arvioidaan aina tapauskohtaisesti.

Valitusoikeus

Sinulla on oikeus tehdä valitus tietosuojavaltuutetun toimistoon, mikäli katsot, että henkilötietojesi käsittelyssä on rikottu voimassa olevaa tietosuojalainsäädäntöä.

Yhteystiedot:

Tietosuojavaltuutetun toimisto

Käyntiosoite: Ratapihantie 9, 6. krs, 00520 Helsinki

Postiosoite: PL 800, 00521 Helsinki

Vaihde: 029 56 66700

Faksi: 029 56 66735

Sähköposti: tietosuoja(at)om.fi